

ЯШКА ДЪРЖАВНА ФИЛХАРМОНИЯ „МОЛДОВА“

Със своите старинни паметници от хилядолетната история на румънския народ град Яш, някога гашна столица на Молдавия, е възхитителен град-музей. Днес той е икономически, културен и университетски център с богати музикални традиции.

Опити да се създаде музикален живот в Яш датират още от края на XIX век в рамките на продукциите на консерваторията. Но първият концертен сезон на симфонични творби е организиран през 1905 година под наименованието „Филхармонични концерти“, които продължават до Първата световна война. На диригентския пулт се изреждат музиканти като: Атанасие Теодорини, Пон Влъдуца и Антонин Чолан — разширил много репертоара на оркестъра.

По-късно благодарение на бележития румънски музикант Джордже Енеску всички професори от консерваторията и други

професионални инструменталисти от Яш се събират в един оркестър, който изнася 20 концерта през музикалния сезон 1917 — 1918 година.

Постигнатите успехи довеждат до образуването на Филхармоничното дружество „Джордже Енеску“, което започва своята дейност с концерти през октомври 1918 година под палката на маестро Антонин Чолан и Мирча Бълзан. През следващите музикални сезони Джордже Енеску също се появява често на диригентския пулт.

От 1925 година до 1942 година концертите продължават от оркестъра на консерваторията. Организира се първият фестивал „Бетховен“, (по случай чествването на столгодишнината от смъртта на композитора) и една юбилейна програма „Джордже Енеску“.

През 1942 година се организира филхармонията „Молдова“,

която става държавен институт. В нейните рамки се създават и две камерни формации, а през 1953 година се образува Държавната хорова капела към филхармонията, която носи името на прочутия пионер на румънската хорова музика „Гавриил Музическу“.

През цялото свое съществуване Държавната филхармония „Молдова“ — Яш е институт, който се ползува със завиден престиж. Симфоничният оркестър сътрудничи с изтъкнати композитори, диригенти и солисти от цялата страна, а също и от чужбина. Между тях трябва да се споменат: Джордже Енеску, Йонел Перлеа, Теодор Рогоалски, Антонин Чолан, Йосиф Конта, Карло Феличе Чиларио, Роберто Бенци, Карло Дзеки и др., и солисти като: Пон Войку, Шефан Руха, Святослав Рихтер, Леонард Каозине, Алдо Чичколини, Игор Ойстрах и др.